

CONOSTAN Sulfur Standards

Revisjonsdato: 05.03.2014

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn CONOSTAN Sulfur Standards
Utgave nummer 1.0

1.2 Identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anvendelse Kalibrering av instrumenter.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør Holger Hartmann as
Berghagan 3
NO-1405 Langhus
Norge
Telefon: +47 23 16 94 90
www.holgerhartmann.no

E-post laila.klemetsen@holgerhartmann.no

Ansvarlig Holger Hartmann AS

Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefon **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008/EC Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC Dette kjemikalie klassifiseres ikke som farlig i henhold til Direktiv 67/548/EØF.

2.2 Merkningselementer

Sikkerhetssetninger P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P103 Les etiketten før bruk.
P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

2.3 Andre farer n/a

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
White mineral oil (petroleum)	Ec/Nlp nr: 232-455-8 Cas nr: 8042-47-5	IK	IK	95-100
Di-n-butyl-sulfid	Ec/Nlp nr: 208-870-5 Cas nr: 544-40-1	IK	IK	1-5

Tegnforklaring IK=Ikke klassifiseringspliktig.
Forklaring til relevante fare- og risikosekninger (R og H setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Dette kjemikalie inneholder ingen merkepliktige stoffer.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

SIKKERHETSATABLAD

CONOSTAN Sulfur Standards

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 05.03.2014

Innånding	Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvstående stilling. Legebehandling ved åndedrettsbesvær.
Hudkontakt	Vask forsiktig med mye såpe og vann. Ta av tilsølte klær og sko. Etter skylling smøres huden inn med fuktighetskrem for å motvirke den uttørkende effekten.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i flere minutter (hold øyenokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Skyll med myk vannstråle. Irritasjon kan oppstå gjennom mekanisk påvirkning.
Svelging	Gi flytende fettholdig drikk, gjerne noen spiseskjeer mykgjort/smeltet fløteiskrem, kremfløte, tran eller matolje. Dette reduserer risikoen for at petroleumsproduktet kommer over i lungene. Fettholdig drikk må ikke tvinges i personen, da kvalme og brekninger vil kunne utløses. IKKE FREMKALL BREKNINGER. Medisinsk kull skal ikke gis. Kontakt et GIFTINFORMASJONSENTER eller lege ved ubehag.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	n/a
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	n/a
Annen informasjon	Vis dette sikkerhetsdatabladet til tilstedeværende lege.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO₂ og pulver.
Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnete slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Avgir brennbar damp som kan danne eksplosiv blanding med luft. Ved brann utvikles CO, CO₂, NO_x og svart røyk. Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap må bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, verneutstyr og nødrutiner

Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.2 i sikkerhetsdatabladet. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Kjemikaliet flyter på vann og løses praktisk talt ikke.
Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruksjon.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

Annen informasjon

Anbefalingene etter utslipp til vann og land er basert på det mest sannsynlige utslippsscenarioet for dette produktet. Imidlertid kan geografiske forhold, vind, temperatur samt (ved utslipp til vann) retning og hastighet til bølger og strøm i stor grad ha betydning for hvilke tiltak som bør iverksettes.

7. HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

7.2 Vilkår for sikker lagring, samt eventuelle uforenligheter

Oppbevares i tett lukket originalemballasje på et tørt og kjølig sted. Lagres i tett emballasje, beskyttet mot varme og sollys. Lagres tørt, borte fra nærings- og nytelsesmidler og dyrefor.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

n/a

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			

SIKKERHETSDATABLAD

CONOSTAN Sulfur Standards

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 05.03.2014

Oljedamp			50			Norsk	2013
Oljetåke (mineralolje-partikler)			1,0			Norsk	2013

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier Norsk = tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Normalt ikke nødvendig. Åndedrettsmaske med partikkelfilter P2, ved behov.
Åndedrettsvern med gassfilter kan bare benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte.
Den europeiske standardiseringskommiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Øyevern

Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166. Bruk godkjent øyevern.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril, neopren, PVC eller PVA i henhold til standard EN 374-1 anbefales. All informasjon om spesifikke hansker er basert på offentlig litteratur eller hanskeprodusenters data. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Kontakt hanskeprodusenten for spesifikke råd ved valg av hansker og gjennombruddstider for ditt bruk. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter.
CE-standardene EN420 og EN374 gir generelle krav, og angir hansketype.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær.

Annen informasjon

Arbeidstilsynet har fastsatt forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen, best.nr. 524. Personlig verneutstyr skal oppfylle kravene som er gitt i forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr, fastsatt av Arbeidstilsynet, best.nr. 523. Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringe, klokke e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Klar.Amber.
Lukt	Svovel
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	n/a
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	315 °C
Flammepunkt	77 °C
Flammepunktmetode	Cleveland Open Cup
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damptetthet	n/a
Relativ tetthet	0,6-0,9
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	2 % - Ubetydelig løselig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytningstemperatur	n/a
Viskositet	n/a

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.4b lisensert til Sensor Chemcontrol AS

SIKKERHETSDATABLAD

CONOSTAN Sulfur Standards

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 05.03.2014

Ekspløsjøsegenskaper	n/a
Oksidasjønsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	n/a
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Mulighet for farlige reaksjoner	n/a
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer, gnister og andre antennelseskilder. Unngå kontakt med inkompatible materialer.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann oppstår CO (karbonoksid), CO ₂ (karbondioksid), NO _x (nitrogenoksid) og svart røyk.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	En liten slurk av et petroleumsprodukt kan gi kvalme, brekninger, hoste og tungpustethet. Ved svelging av større mengder kan petroleumsprodukter påvirke nervesystemet og blant annet føre til sløvhets og bevisstløshet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Produktene er avfettende og tørrer lett ut huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Irriterer øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksitet	Ingen av kjemikalierne oppført i seksjon 3 er klassifisert som reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Aspirasjon av produktet i lungene, kan forårsake kjemisk lungebetennelse.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Dårlig oppløselig blanding. Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Løsningsmidlene oksideres hurtig ved fotokjemiske reaksjoner i luft. Løsningsmidlene forventes å være potensielt biologisk nedbrytbare.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Petroleumsdestillatene flyter på vann. Absorberes av jord og er ikke mobil. Fordamper delvis fra vann og jordoverflate, men større deler vil være igjen etter en dag. Store volum vil kunne synke ned i jorden og forurense grunnvannet. Produktet er flytende.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	n/a
12.6 Andre skadevirkninger	Petroleumsprodukter ødelegger isolasjonsevnen i pels og fjørdrakt, slik at sjøfugl og sjøpattedyr kan fryse ihjel.

13. DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: *13 02 05 mineralbaserte ikke-klorerte motoroljer, giroljer og smøreoljer. * Avfall som er merket med stjerne * i EAL, er farlig avfall. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier.

SIKKERHETSDATABLAD

CONOSTAN Sulfur Standards

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 05.03.2014

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

15. OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser og særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for kjemikaliet	<p>Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) vedlegg II (Vedlegg II - "II").</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2013.</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5).</p> <p>Ex-ECB databasen (http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla).</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.</p>
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	<p>Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.</p>
Annen informasjon	<p>Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.</p>

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	n/a - Ingen relevant informasjon
Første gang utgitt	05.03.2014
Utskriftsdato	06.03.2014
Annen informasjon	<p>Informasjonen over antas å være korrekt, men inkluderer ikke nødvendigvis all informasjon om kjemikaliet og skal derfor bare brukes som veiledning. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på nåværende kunnskap og er ment å beskrive kjemikaliet ut fra et sikkerhetsaspekt, det er ikke å betrakte som en kjemisk spesifisering. Det er kundens ansvar å kontrollere at kjemikaliet er egnet til kundens spesifikke bruk.</p> <p>Revidert og kvalitetssikret av: Sensor Chemcontrol AS Storgata 30 3611 Kongsberg Norge Tlf: 32 77 06 60 E-post: helpdesk@sensor.as.</p>

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 av 20. Mai 2010 ---